

Jesper Stanges prædiken 2. søndag i fasten

Taler

Jesper Stange
Sognepræst

Dato

28. februar 2010

Sted

Vor Frue Kirke, Københavns
Domkirke

Omstændigheder**Prædikentekster**

Hebræerbrevet kapitel 5, vers 1-10
Markusevangeliet kapitel 9, vers 14-29

Salmer

Jeg vil din pris udsjunge
Herrens røst var over vandet
Gud Helligånd! o, kom
Dybt fornedres skal enhver
Hil dig, Frelser og Forsoner
Jesus Krist, du gav mig livet
Den store mester kommer

Vores mellemværender

Hvis vi nu siger, at vores liv, førend det er noget som helst andet, er en relation – et forhold til en eller til flere – så kan vi springe mange spekulationer over. Det er sådan set lige til.

Vi kommer til verden som vores forældres børn, og vi bliver til dem, vi skal være, sammen med dem og efterhånden sammen med flere.

Hver for sig er vi overladt spekulationer, når vi skal finde ud af, hvem vi er. Og spekulation bliver aldrig andet end den spejling, det bogstaveligt talt gengiver. Det er os selv, vi spejler, når vi spekulerer. Når vi spekulerer over vores medmenneske og spekulerer over vores Gud, bliver både Gud og medmennesket til *i vores billede*. Og det skulle gerne være omvendt. Gud skabte mennesket *i sit billede* som mand og kvinde. Trykket ligger på *og*. Mennesket er skabt til fællesskab. Mennesket er skabt til at blive til ved hinanden.

I en udlægning af den gammeltestamentlige fortælling om skabelsens sjette dag,

siger den gamle højskolemand Knud Hansen om Adam, at han fandt tilværelsen underlig tom, mens han endnu var alene mellem planter og dyr. Det var først *kvinden, der klemte virkeligheden ind på livet af Adam.*

Det er en af de sætninger, man gerne selv ville have haft held til at formulere. Kvinden klemmer virkeligheden ind på livet af manden. Det gælder selvfølgelig også den anden vej rundt. Det kan *vi* så tilføje.

Livet er af dobbelt natur, kun helt i den venlige vekselvirkning. Sådan udtrykker Grundtvig det.

Og den jødiske filosof Martin Buber siger med reference til samme skabelsesberetning *I begyndelsen var mødet.* Han kunne også sige *I begyndelsen var forholdet.*

Pointen er, at dén, der skal komme til sig selv, må have nogen at komme sammen med.

Kun sammen med det andet menneske oplever vi vores generøsitet, vores rummelighed og barmhjertighed. Kun sammen med det andet menneske møder vi vores smålighed, vores intolerance og hårdhertethed. Vi spejler ikke bare vores forestillinger om os selv, vi ser os selv som en del af det forhold, vores verden er, og vi ser sider af os selv, vi helst så bort fra.

Vores mellemværender spejler den medmenneskelighed, vi er skabt til og faldet fra.

Jesus spejler vores Gudsforhold. Var Gud overladt til vores spekulationer, ville Gud være vores gode egenskaber i forherliget udgave. Jesus kom os i møde for at bøde på det forhold. Teologen Svend Bjerg har i en meditation over fastetidens bibelske læsninger sagt, at Jesu guddommelighed er hans medmenneskelighed. Vi kunne sige, at Jesus er den, der klemmer virkeligheden ind på livet af os.

Jesus kommer os nærmere bestemt i møde, som Melkisedek kom Abraham i møde. Og hvordan var det lige, han kom? Hvem havde husket denne lille undselige episode, hvis ikke Hebræerbrevets forfatter havde set og forstået den

opstandne Jesus Kristus i Melkisedeks billede? Melkisedek kom med brød og vin. Jesus møder os som den opstandne i brød og vin.

En god kollega, en karismatisk frikirkepræst, fortalte mig forleden, da vi talte om døden, at *livet er at kende Jesus, døden at møde ham*. Det er meget smukt, men i vores konfession mener vi vel, at vi møder vores frelser i levende live, og at det sker *på Melkisedeks vis*. Jesus er om nogen steder i mødet. Han er ikke resultat af vores spekulationer. Han er ikke et spejl. Hvis han er af glas, er han snarere et vindue.

Jesus Kristus er i det overraskende møde. Han *er* i meget omfattende forstand. Han eksisterer eller er til i dette øjeblik, hvor hans medmenneskelighed åbenbarer Guds rige.

Jesus møder en far, som har en *månesyg* søn (en epileptiker). Og efter en futil diskussion om sygdom og tro, helbreder Jesus drengen. Markus har indrammet fortællingen om den syge drengs helbredelse i en diskussion mellem Jesus og disciplene. De kan ikke stille noget op, de kan ikke *drive den onde ånd ud*. Det kan Jesus. Han forklarer dem, at *den slags kun kan drives ud ved bøn*. Matthæus tilføjer, at der også skal faste til. *Ved bøn og faste*. Det er måske fortællingens begrundelse i fastetiden. Men i evangeliets egen økonomi er det det uforudsete, det uberegnelige og epokegørende møde, der er pointen. Umiddelbart efter denne helbredelse, gentager Markus sit redaktionelle omkvæd, at Jesus drog videre og ville ikke, at nogen skulle vide det. Begrundelsen er, at Jesus først vil kendes som *Menneskesøn*, som Kristus, Messias, i sin lidelse og opstandelse. Kun sådan forbliver helbredelsen ikke en historie om *der var engang*. Jesus forudsagde, at han skulle *overgives i menneskers hænder, og de skal slå ham ihjel, og når han er slået ihjel skal han opstå tre dage efter*.

Vi forstår bedre end disciplene, at den helbredelse, Jesus Kristus herefter kommer os i møde med, er hans legeme og blod. Det forstår vi, når han kommer os i møde i brød og vin.

Det er Hebræerbrevets forfatter, hvem han så end er, der har dette geniale blik for *mødet*. Han har blik for den ellers aldeles ukendte præstekonge af Jerusalem, Melkisedek. Alene omtalt i otte små vers i Første Mosebog og en enkelt gang i en Davidssalme, lader Hebræerbrevet ham stå model for Jesus. Den, der vil forstå Jesus, kan forstå ham ved hjælp af Melkisedek-skikkelsen. Vi kan kalde

Melkisedek en præfiguration. Melkisedek er som Adam, Moses og Jonas sådan en slags forudskikkelse af Jesus. Jesus er den anden Adam. Ligesom mennesket faldt med Adam, sådan oprejses vi med Jesus. Ligesom Moses med loven åbnede indsigten i tilværelsens guddommelige lovmæssighed, sådan gik Jesus også op på bjerget for at prædike nåde og tilgivelse som porten til Gud og medmennesket. Ligesom Jonas var i havdyrets bug, var Jesus i jordens skød tre dage og tre nætter.

Og med Hebræerbrevets geniale blik kan vi fortsætte: at ligesom Melkisedek kom Abraham i møde med brød og vin, således møder vi også Kristus i brødet og vinen. Kristus er *præst for evigt på Melkisedeks vis*. Første Mosebog fortæller i al korthed, at Melkisedek mødte Abraham i Kongedalen efter en krigssejr. Han velsignede Abraham i Guds navn, Skaberen af himmel og jord. Og Abraham kvitterede ved at give Melkisedek tiende af sit krigsbytte.

Dette møde ville for længst være glemt, hvis ikke Hebræerbrevet havde haft blik for en forståelsesdimension, som ligger langt ud over det historiske. Her ser han en betydning, som først vil gå op for Jesu disciple, når de selv møder Jesus *på Melkisedeks vis* og ikke kun som en spejling af deres egne forestillinger.

De hænger måske ikke umiddelbart sammen, fortællingerne om menneskets skabelse, Hebræerbrevets typologi og helbredelsen af den månesyge dreng, men som perler på den samme perlekæde fortæller de den samme historie om liv. Vores liv bliver til i mødet. I mødet med det andet menneske, hvor vi lærer os selv at kende og i mødet med Jesus, når han *på Melkisedeks vis* kommer os i møde med brødet og vinen: hans nærvær under hans fravær, som helbredelsen for den, der skal stå ved det, han har lært.

Og så kan vi altid kvittere som Abraham ved at give noget af det tilbage, vi har samlet os.

Kilde

Jesper Stange: "Ord til andet – prædikener", s. 93-98. Forlaget Alfa. 2012

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

2. søndag i fasten, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jesper-stanges-praediken-2-sondag-i-fasten>